

KALIUMNITRAT

KNO₃ 250 g. art.nr:16081

Internkode: 16081

Revisjonsdato: 27.04.2022

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	KALIUMNITRAT KNO ₃ 250 g. art.nr:16081
Kjemisk navn	Kaliumnitrat
Formel	KNO ₃
Artikkel-nr	16081
EC/NLP-nr	231-818-8
CAS-nr	7757-79-1
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	04.07.2018
Utgave nummer	2
	Liten boks

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde Som konserveringsmiddel i kjøttvarer. I fyrverkeri. Som gjødsel. Tillaging av svartkrutt.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	FYBIKON A/S Postboks 8228 Vågsbygd 4676 KRISTIANSAND Norge Telefon: 38 01 21 66 www.fybikon.no
E-post	postmaster@fybikon.no

Utarbeidet av Fybikon A/S

1.4 Nødtelefonnummer **Giftinformasjonssentralen 22 59 13 00.**

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC Ox Sol 3; H272: Oksiderende faste stoff.

2.2 Merkningselementer

Piktogram

GHS03

Varselord

Advarsel

Faresetninger

H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.H272 Kan forsterke brann; oksiderende.

Sikkerhetssetninger

Forebygging

P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenneskilder. Røking forbudt.
P220 Må ikke brukes/oppbevares i nærheten av tøy /---/ brennbare materialer.
P221 Må ikke blandes med brennbare stoffer.

Tiltak

P370+P378 Ved brann: Slukk med vanntåke, CO₂, skum eller pulver.

KALIUMNITRAT

KNO₃ 250 g. art.nr:16081

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16081

Revisjonsdato: 27.04.2022

2.3 Andre farer

Sterkt oksiderende middel som reagerer eksplosivt med en rekke stoffer ved oppvarming. (Natriumacetat-tartrat, BAS, B etc. samt blynitrat (ved friksjon). Brannfarlig ved kontakt med brennbare stoffer.

Ved oppvarming til dekomponering (400 °C) avgis meget toksiske nitrose gasser og kaliumoksid (K₂O).

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Kaliumnitrat(III)	Cas nr: 7758-09-0 Index nr: 007-011-00-X	Ox Sol 2; H272 Acute Tox 3; H301 Aquatic Acute 1; H400		

Konsentrasjonsgrenser og M-faktorer

Ingrediens	Konsentrasjonsgrense og M-faktor
Kaliumnitrat(III)	*

Tegnforklaring

Formel : KNO₃
Molekyvekt : 101,1 g/mol
: 101,11 g/mol
CAS-nr. : 7757-79-1
EC-nr. : 231-818-8
Farlige ingredienser i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

Ingredienskommentarer

Formel : KNO₃
Molekyvekt : 101,10 g/mol

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Personer utsatt for høye gasskonsentrasjoner må søke frisk luft, ro (stabil sideleie) og varme.
Hudkontakt	Kroppsdelene som har vært i berøring med væsker, vaskes grundig med såpe og vann (nøddusj). Tilsølte klær fjernes under skylling.
Øyekontakt	Får man stoffet i øynene, skylle straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
Svelging	Ved svelging gis rikelig med vann.
Medisinsk informasjon	Kaliumnitrat har tidligere vært brukt som diuretikum. Det absorberes raskt fra mage-tarm og utskilles raskt uendret i urinen. I en del kilder angis det at inntak av store doser kaliumnitrat, i tillegg til kraftig gastroenteritt, kan forårsake nefritt/oliguri - og methemoglobinemi. Det siste krever bl.a. omdanning til nitritt i tarmen (noe omstridt). Behandling etter svelgning: -Ventrikkeltømming -Kontroller væske- og elektrolyttbalansen (K ⁺) -Kontroller hjerte- og nyrefunksjon -Evt. methemoglobinemi behandles med metylenblått
Helsekontroll	Ingen data tilgjengelig.
4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede	Absorpsjon i kroppen fører til dannelse av methemoglobin, som ved tilstrekkelig konsentrasjon forårsaker cyanose. Begynnelsen på symptomer kan være forsinket 2 til 4 timer eller lengre.
4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig	Ingen data tilgjengelig.
Annen informasjon	Ved illebefinnende, kontakt lege, vis etiketten hvis mulig ! Skadet person bringes bort fra eksponering og gis vanlig førstehjelp. Ved mistanke om alvorligere skade/forgiftning, bringes vedkommende raskest mulig til medisinsk behandling.

KALIUMNITRAT

KNO₃ 250 g. art.nr:16081

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16081

Revisjonsdato: 27.04.2022

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 <i>Slokkingsmidler</i>	Vann. Store mengder i brann kan gi sprut av smeltetmasse.
Passende slukningsmidler	
Uegnete slukningsmidler	Ingen data tilgjengelig.
5.2 <i>Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen</i>	Kaliumnitrat er ikke brennbar. Men ved oppvarming frigis oksygen, som påskynder og underholder forbrenning. Ved oppvarming til dekomponering (400 °C) avgis meget toksiske nitrose gasser og kaliumoksid (K ₂ O). Brannfarlig ved kontakt med brennbare stoffer.
5.3 <i>Råd til brannmannskaper</i>	Bruk om nødvendig trykkluftmaske ved brannslukning.
Annen informasjon	Brannslukningspersonell må vurdere bruk av full beskyttelsesdrakt med trykkluftmaske.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 <i>Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og rutiner</i>	Bruk eget verneutstyr. Unngå støvutvikling. Unngå innånding av damp, tåke eller gass. Sørg for skikkelig ventilasjon. Evakuer personalet til sikkert område. Unngå innånding av støv.
6.2 <i>Forsiktighetsregler med hensyn til miljø</i>	Avgrens forurenset område, kontakt offentlig myndighet.
6.3 <i>Metoder og materialer for oppsamling og rensing</i>	Fei opp og tøm. Oppbevar og samle spill med en elektrisk beskyttet støvsuger eller ved våt-børsting og plasser i beholder for avskaffelse i henhold til lokale bestemmelser (se seksjon 13). Oppbevares egnede, lukkede beholdere for disponering
6.4 <i>Henvisning til andre avsnitt</i>	
Annen informasjon	Stoffet løses i mye vann i et begerglass og tilsettes Na ₂ CO ₃ . Nøytraliser med 6M HCl og tøm det i vasken.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 <i>Forsiktighetsregler for sikker håndtering</i>	Unngå blanding med brennbar materiale, oksiderende stoffer i pulverisert form.
7.2 <i>Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter</i>	Lagre på en kjølig plass. Hold beholderen tett lukket på et tørt og godt ventilert sted. hygroskopisk
Spesielle egenskaper og farer	Ved arbeid med stoffet bruk avtrekk og ha lett tilgjengelig øyevaskflaske/nøddusj.
7.3 <i>Særlig(e) sluttanvendelse(r)</i>	Ingen data tilgjengelig
Annen informasjon	Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 <i>Kontrollparametre</i>	
Anmerkning om tiltak- og grenseverdier	Inneholder ingen stoffer med arbeidsplassrelaterte administrative normer.
8.2 <i>Eksponeringskontroll</i>	
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for god ventilasjon, vann lett tilgjengelig (nøddusj) og mulighet for øyespyling.
Åndedrettsvern	Når risikovurdering viser at åndedrettsvern med filterapparat er hensiktsmessig, bruk helmaske med partikkelfilter type N100 (USA) eller type P3 (EN 143) som støtte til eksterne ventilasjonssystemer. Dersom åndedrettsvern er den eneste beskyttelsen, bruk luftforsynt åndedrettsvern med helmaske. Bruk åndedrettsvern og komponenter som er testet og godkjent etter standarder som NIOSH (US) eller CEN (EU).
Øyevern	Vernebriller med sideskjold som retter seg etter EN166 Bruk utstyr for øyebeskyttelse som er testet og godkjent i henhold til standarder som NIOSH (US) og EN 166 (EU).
Håndvern	Håndteres med vernehansker. Hansker må inspiseres før bruk. Bruk riktig teknikk ved fjerning av hansker (uten å berøre hanskens overflate) for å unngå hudkontakt med dette produktet. Kast forurensete hansker etter bruk i henhold til gjeldende lover og god laboratoriepraksis. Vask og tørk hendene.

KALIUMNITRAT

KNO₃ 250 g. art.nr:16081

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16081

Revisjonsdato: 27.04.2022

	<p>Fluka - 221295 Side 4 av 7</p> <p>Full kontakt</p> <p>Materiale: Nitrilgummi</p> <p>minimum hanskeykkelse: 0,11 mm</p> <p>Gjennomtrengningstid: 480 min</p> <p>Materiale testet: Dermatril® (KCL 740 / Aldrich Z677272, Størrelse M)</p> <p>Sprut</p> <p>Materiale: Nitrilgummi</p> <p>minimum hanskeykkelse: 0,11 mm</p> <p>Gjennomtrengningstid: 480 min</p> <p>Materiale testet: Dermatril® (KCL 740 / Aldrich Z677272, Størrelse M)</p> <p>datakilde: KCL GmbH, D-36124 Eichenzell, Telefon +49 (0)6659 87300, e-mail sales@kcl.de, testmetode: EN374</p> <p>Dersom de brukes i oppløsningsmidler eller blandes med andre stoffer og under forhold som ikke dekkes av EN 374, ta kontakt med leverandøren til de EF godkjente hanskene. Denne anbefalingen er bare rådgivende, og bør vurderes av ansvarlig kjemiker, som kjenner den forventede bruk. Dette skal ikke oppfattes som en godkjenning av ethvert bruksscenario.</p>
Annet hudvern enn håndvern	Ugjennomtrengelige klær, Typen av verneutstyr må velges i henhold til konsentrasjonen og mengden av det farlige stoffet på arbeidsplassen.
Annen informasjon	Spesifikke hygienetiltak: Praktiser god personlig hygiene som vasking etter håndtering av produktet og før spising, drikking og/eller røyking. Vask regelmessig arbeidstøy og verneutstyr for å fjerne forurensninger. Kast tilsølt arbeidstøy og sko som ikke kan vaskes.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Fysisk tilstand	Krystaller eller pulver
b) Farge	Fargeløs, hvitt
c) Lukt	-
d) Smeltepunkt/ frysepunkt	334 °C
e) Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde	400 °C, dekomponerer
g) Nedre og øvre eksplosjonsgrense	- - -
h) Flammepunkt	-
i) Selvantennelsestemperatur	-
j) Spaltingstemperatur	-
k) pH	-
l) Kinematisk viskositet	-
m) Løselighet	13 vekt%
o) Damptrykk	-
p) Tetthet og/eller relativ tetthet	2,11 ved 19 °C
q) Relativ damptetthet	-
r) Partikkelegenskaper	-
9.2 Andre opplysninger	Volumtetthet 800 kg/m ³
Molmasse	101,11 g/mol
Metningskonsentrasjon	-
Vannreaktivitet	-
Luftreaktivitet	-

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	ingen data tilgjengelig
------------------	-------------------------

KALIUMNITRAT

KNO₃ 250 g. art.nr:16081

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16081

Revisjonsdato: 27.04.2022

10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under anbefalte lagringsforhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	ingen data tilgjengelig
10.4 Forhold som skal unngås	ingen data tilgjengelig
10.5 Uforenlige materialer	Sterke reduksjonsmidler, Pulveriserte metaller, Sterke syrer, Organiske materialer Sterke reduksjonsmidler, Pulveriserte metaller, Sterke syrer, Organiske materialer
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Farlige nedbrytningsprodukter dannet under branntilstander. - Nitrogenoksider (NO _x), Kaliumoksider

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008	
a) Akutt giftighet	LD50 Oral - Rotte - 3.750 mg/kg
LD50 oral (/Kanin)	3.0 g/kg
b) Hudetsing/ hudirritasjon	Ingen data tilgjengelig
c) Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Ingen data tilgjengelig
d) Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen data tilgjengelig
e) Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller	Ingen data tilgjengelig
f) Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som kreftfremkallende. IARC: 2A -
g) Reproduksjonstoksicitet	Reproduksjonstoksicitet - Rotte - Oral Fluka - 221295 Side 6 av 7 Effekter på fruktbarhet: Andre mål på fruktbarhet. Reproduksjonstoksicitet - Rotte - Oral Effekter på nyfødte: Atferd. Reproduksjonstoksicitet - Kanin - Oral Effekter på fruktbarhet: Abort. Reproduksjonstoksicitet - Marsvin - Oral Effekter på nyfødte: Dødfødsel. Reproduksjonstoksicitet - Marsvin - Oral Effekter på fruktbarhet: Kvinnelig fertilitetsindeks (f. eks. antall hunner som blir gravide per antall sædpositive hunner; antall gravide hunner per hunner parret). Effekter på embryo eller foster: Andre virkninger på embryo.
h) STOT - enkelteksponering	Ingen data tilgjengelig
i) STOT - gjentatt eksponering	Ingen data tilgjengelig
j) Aspirasjonsfare	Innånding av støv kan gi irritasjon i luftveiene.
11.2 Opplysninger om andre farer	Absorpsjon i kroppen fører til dannelse av methemoglobin, som ved tilstrekkelig konsentrasjon forårsaker cyanose. Begynnelsen på symptomer kan være forsinket 2 til 4 timer eller lengre. Etter vår beste kjennskap er ikke de kjemiske, fysiske og toksikologiske egenskapene fullstendig undersøkt. Lever - Uregelmessigheter - Basert på menneskebevis
Hormonforstyrrende egenskaper	Kjemikaliet inneholder IKKE over 0,1% hormonforstyrrende stoffer i henhold til (EU) 2017/2100 eller (EU) 2018/605.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Giftighet for fisk LC50 - Gambusia affinis - 22,5 mg/l - 96 t Toksicitet til dafnia og andre virvelløse dyr som lever i vann EC50 - Daphnia magna - 226 mg/l - 72 t
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Ingen data tilgjengelig
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen data tilgjengelig
12.4 Mobilitet i jord	Ingen data tilgjengelig

SIKKERHETSATABLAD

KALIUMNITRAT
KNO₃ 250 g. art.nr:16081

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16081

Revisjonsdato: 27.04.2022

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	PBT / vPvB-vurdering ikke tilgjengelig siden kjemisk sikkerhetsvurdering ikke er påkrevd / ikke utført.
12.6 Hormonforstyrrende egenskaper	Kjemikaliet inneholder ikke hormonforstyrrende stoffer over 0,1%, i henhold til (EU) 2017/2100 eller (EU) 2018/605.
12.7 Andre skadevirkninger	Skadelig for vannliv.
Annen informasjon	Skadelig for vannliv.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Emballasje	Brennes i en kjemisk forbrenningssovn utstyrt med etterbrenningskammer og skrubber. Vær ekstra forsiktig ved antenning da dette materialet meget brannfarlig. Tilby overskudds- og ikke gjenvinnbare oppløsninger til et etablert destruksjonsfirma.
Annen informasjon	Stoffet løses i mye vann i et begerglass og tilsettes Na ₂ CO ₃ . Nøytraliser med 6M HCl og tøm det i vasken.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN nr. eller id nummer	1486
14.2 FN-forsendelsesnavn	
Varenavn	POTASSIUM NITRATE
14.3 Transportfareklasse(r)	
Fareseddel	ADR/RID: 5.1 IMDG: 5.1 IATA: 5.1
ADR/RID farenummer	5.1
IMDG klasse	5.1
IATA klasse	5.1
14.4 Emballasjegruppe	III
14.5 Miljøfarer	Nei
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/ særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	Dette sikkerhetsdatabladet retter seg etter kravene til Forordning (EF) nr. 1907/2006.
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	For dette produktet er ikke kjemisk sikkerhetsvurdering utført.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Første gang utgitt	26.03.1996
Annen informasjon	Vi mener informasjonen er korrekt, men kan ikke garantere at alle områder er dekket. Innformasjonen skal kun brukes som veiledning. FYBIKON AS skal derfor ikke bli holdt ansvarlig for noen skade som kan oppstå ved bruk av eller kontakt med produktet. Leverandøren skal ikke bli holdt ansvarlig for skade som følge av håndtering eller kontakt med kjemikaliet.

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2020/878 ---